

1881
1
505
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ АРХІВ
НКВС-УРСР

Центральний Державний архів праці УРСР

Порядковий № _____

Фонд № _____

Назва фонду Міністерство народної освіти
та мистецтва Української держави

Структурна частина
Департамент вищої і середньої освіти
Відділ середньої школи

Розділ 5 -
Колегіуми і
торговельні школи

СПРАВА

№ _____

Про Моложанську Комерційну
школу.

Почато 17 травня 1918 р.
Закінчено 4 червня 1918 р.
На 8 аркушах.

Порядковий № _____

НКВС-УРСР
ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ
АРХІВ
1881
1
505
2201

143

МИНИСТЕРСТВО
ТОРГОВЛИ И ПРОМЫШЛЕННОСТИ.

ДИРЕКТОРЪ
МОЛОЧАНСКАГО
КОММЕРЧЕСКАГО УЧИЛИЩА.

Ваш 3872
ММ-18

Червень 20 дня 1918 г.
№ 183

До Департамента
Професійної Освіти

П. к. Молочанскъ, Тавр. губ.

ВЗР

Згідно відома од 18 травня цього року насилаю до Департаменту 1) програми наук Гельбінгадтєвкої Комерційної школи і 2) список підприємств, по котрим викладаються науки в школі.

Директор Комерційної
Школи *М. Крауц.*

Діловод *Березовий*

Г. С. У.
СЕКРЕТАРСТВО НАРОДНОЇ ОСВІТИ
ОДЕРЖАНО
3. ІЮЛ 1918
№ 16140.

10/11
Дей

КНИЖНЫЙ и ПИСЧЕБУМАЖНЫЙ МАГАЗИНЪ

Издательскаго Т-ва „Радуга“ Гальбштадтъ, Тавр. губ.

Списокъ учебниковъ на 1913/14 учебный годъ въ Гальбштадтскомъ Коммерческомъ училищѣ Менно- нитскаго Общества поощренія образованія.

Для III класса.

- Законъ Божій *Unruh, B., Leitfaden für den Religionsunterricht, I.*
Unruh, K., Kirchengeschichte.
- Русскій языкъ *Вилорусовъ, П., Учебники по русск. граммат.: I Этимологія. II Синтаксисъ.*
Сохомовъ, В. А., Русское слово. Смирновскій
Семидесяти, А., „Древн. Слово“ III ч.
- Нѣмецкій яз. *Meyer, Johann, Deutsches Sprachbuch, Ausg. A.*
— *Lehr- und Übungsbuch, Ausg. A.*
Lange, R., Sprachübungen.
— *Übungsschule.*
Unruh, K., Deutsches Lesebuch.
Henschel, A., und Linke, K., Kleine Literaturkunde.
- Арифметика *Стебловъ, А., Сборникъ арифметическихъ задачъ.*
Киселевъ, А., Систематическій курсъ арифметики.
- Географія *Круберъ, А. и др., Курсъ географіи вѣввропейскихъ странъ.*
— *Курсъ географіи Европы.*
Петри, Учебный географическій атласъ.
- Исторія *Острогорскій, М., Учебникъ русской исторіи.*
Торнау, Н., Учебный атласъ по русской исторіи.

Для IV класса.

- Законъ Божій *Netolitzka, O., Lehrbuch der Kirchengeschichte.*
Unruh, B., Leitfaden zum Religionsunterricht, Teil II.
Weizsäcker, Neues Testament.
- Русскій языкъ *Овлинко-Куликовскій, Теорія поэзіи и прозы.*
Вилорусовъ, П., Учебникъ теоріи словесности.
Галаховъ, Русская хрестоматія.
- Нѣмецкій яз. *Wiltram, E., Leitfaden der deutsch. Grammat. I (Etymologie).*
Vockeradt, H., Praktische Ratschläge für die Anfertigung
des deutschen Aufsatzes. Mittlere Klassen.
Lange, R., Sprachübungen.
— *Übungsschule.*
Meyer, J., Lehr- und Übungsbuch, B. in 2 Heften.
Gude, C., Auswahl deutscher Dichtungen aus dem Mittelalter.
Schulze, E., Die deutsche Literatur.

Магазинъ имѣеть на складѣ: Сочиненія русскихъ авторовъ (классики).

Deutsche Klassiker: Goldene Klassiker- und Hessesche Klassiker-Ausgabe, Reclams Universal-Bibliothek.

Словари: Русско-нѣмецкіе, Нѣмецко-русскіе, Русско-французскіе, Французско-русскіе, Русско-французскіе, Нѣмецко-английскіе, Английско-нѣмецкіе. Kataloge und Verzeichnisse über Bücher und Klassiker gratis.

Чес

	<i>Schöninghs Ausgabe, Deutsche Heldensagen.</i> <i>Klee, G., Deutsche Mythologie.</i>
Французскій яз.	<i>Трилинъ, Ф.,</i> Практическій учебн. французск. языка. I ч. — Грамматика <i>Larive et Fleure, I.</i>
Алгебра	<i>Киселевъ, А.,</i> Алгебра. <i>Шапошниковъ и Вальцовъ,</i> Сборникъ алгебраич. задачъ, I ч.
Геометрія	<i>Киселевъ, А.,</i> Геометрія.
Исторія	<i>Ивановъ, К.,</i> Исторія древняго міра. <i>Торнау, Н.,</i> Учебный атласъ по древней исторіи.
Географія	<i>Лесгафтъ, Э.,</i> Краткій курсъ географіи Россіи. <i>Петри,</i> Учебный географическій атласъ.
Зоологія	<i>Иванцовъ, Н.,</i> Руководство зоологіи. <i>Колосовъ, М.,</i> Старославянская грамматика.

*Нечаевъ А. Минералогія и геологія для
средн. учебн. завед.*

Для V класса.

Законъ Божій	<i>Netoliczka, O.,</i> Lehrbuch der Kirchengeschichte.
Русскій языкъ	<i>Незеленовъ, А.,</i> Исторія русской словесности, I ч. <i>Галазовъ, А.,</i> Историческая хрестоматія. <i>Буслаевъ, А.,</i> Русская хрестоматія.
Нѣмецкій яз.	<i>Wittram, E.,</i> Leitf. der deutschen Grammatik, II (Syntax). <i>Vockeradt, H.,</i> Das Studium des deutschen Stils. — <i>Praktische Ratschläge für die Anfertigung des deutschen Aufsatzes. Obere Klasse.</i> <i>Schulze, E.,</i> Die deutsche Literatur. <i>Freitags Schulausgabe, Auswahl mittelhochdeutscher Lyriker.</i>
Французскій яз.	<i>Трилинъ, Ф.,</i> Практическій учебникъ французск. яз., II ч. — Грамматика <i>Larive et Fleure, I.</i>
Алгебра	<i>Киселевъ, А.,</i> Алгебра. <i>Шапошниковъ и Вальцовъ,</i> Сборникъ алгебр. задачъ, ч. I и II.
Геометрія	<i>Киселевъ, А.,</i> Геометрія. <i>Мининъ, В.,</i> Сборникъ геометрическихъ задачъ.
Коммерческая арифметика	<i>Голцаровъ, П. М.,</i> Коммерческая арифметика. Сборникъ задачъ по коммерческой арифметикѣ.
Исторія	<i>Ивановъ,</i> Исторія среднихъ вѣковъ. <i>Платоновъ, С.,</i> Учебникъ русской исторіи. <i>Торнау, Н.,</i> Учебный атласъ средней исторіи.
Ботаника	<i>Капелькинъ и Флеровъ,</i> Учебникъ ботаники, ч. I, II и III.
Физика	<i>Красовъ,</i> Учебникъ физики для среднихъ учебныхъ заведений.

Постельниковъ, Курсъ физики для среднихъ гимназ.

Для VI класса.

Законъ Божій	<i>Netoliczka, Kirchengeschichte.</i>
Русскій языкъ	<i>Саводникъ, В.,</i> Очерки по исторіи русской литературы, ч. I. <i>Незеленовъ,</i> Исторія русской словесности, ч. II.

Записныя книжки. Папки для бумаги. Ватманская, александрійская и министерская бумага. Тушь, Бристоль картонъ. Цвѣтныя бумага. Миллиметрическая бумага. Почтовые бумаги. Кисточки разные. Промокательная бумага. Черная и цвѣтная. Альбомы для фотографическихъ карточекъ, открытокъ и стиховъ.

- Нѣмецкій яз. *Schulze, E.*, Die deutsche Literatur.
Luther, M., Auswahl kleiner Prosaschriften.
Saml. Göschen, Deutsche Literaturdenkmäler des 16. Jahrhunderts.
Bötticher, H., Die Literatur des 17. Jahrhunderts.
— Die Literatur des 18. Jahrhunderts.
Schöningshs Ausgabe: *Klopstock*, Ausg. Oden und Elegieen.
— *Herder*, Der Cid.
Schöningshs Textausgabe, *Lessing*, *Emilia Galotti*, *Nathan der Weise*, *Hamburgische Dramaturgie*, *Minna von Barnhelm*, *Laokon*.
Velhagen und Klasing, *Wieland* und *Oberon*.
- Французскій яз. *Триллингъ, Ф.*, Практич. учебн. французск. яз., ч. III и IV.
— Грамматика *Larive et Fleure*, II.
- Алгебра *Киселевъ*, Алгебра.
Шапошниковъ и Вальцовъ, Сборникъ алгебранч. задачъ, ч. II.
- Геометрія *Киселевъ*, Геометрія.
Мишинъ, В., Сборникъ геометрическихъ задачъ.
- Исторія *Ивановъ*, Новая исторія.
Платновъ, С., Учебникъ русской исторіи.
- Землеведѣніе *Криспинъ*, Минералогія.
Лесгафтъ, землеведѣніе
- Анатомія и физиологія *В. Завьяловъ, Учебникъ анатоміи*
~~*Наумовъ, Я.*, Краткій учебн. анатоміи и физиологіи человека.~~
Дятловъ и Завьяловъ, Начальный курсъ гігіены.
- Физика *Кравичъ*, Учебникъ физики.
- Коммерческая ариметика *Гончаровъ*, Коммерческая ариметика.
— Сборникъ задачъ по коммерческой ариметикѣ.
- Химія *Дементьевъ*, Начальный курсъ химіи.

Для VII класса.

- Законъ Божій *Netoliczka*, Kirchengeschichte.
- Русскій языкъ *Саводникъ, В.*, Очерки по исторіи русск. литературы, ч. I и II.
- Нѣмецкій яз. *Schulze, E.*, Die deutsche Literatur.
Schöningshs Ausgabe, *Schiller*, *Wallenstein*.
— „ *Textausgabe*, *Gedichte in Auswahl*, *Don Carlos*, *Braut von Messina*, *Maria Stuart*, *Kabale und Liebe*, *Jungfrau von Orleans*, *Wilhelm Tell*.
Reclams Ausgabe, *Die Räuber*, *Die Verschwörung des Fiesco zu Genua*.
Velhagen und Klasing: *Schiller Ueber naive und sentimentale Dichtung*. *Kleine phil. Schriften*.
- Французскій яз. *Триллингъ*, Учебникъ французскаго языка, III и IV.
— Грамматика *Larive et Fleure*, II.
- Алгебра *Киселевъ*, Алгебра.
Шапошниковъ и Вальцовъ, Сборникъ алгебранческихъ задачъ.
- Тригонометрія *Злоначевъ, П.*, Прямолинейная Тригонометрія.

Н. Н. Семовъ

Готовальни, рейсфедры, циркуля, транспортеры, угольники, локалы, линейки
разныя. Тетради № 1, 4 листа бумаги, 4 коп., въ 5 листовъ 6 коп., 10 шт.
50 коп., тетради для чистописанія и для рисованія.

19
51

505

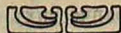
Исторія	Тъ-же, что и въ VI классѣ.
Физика	<i>Красивъ</i> , Учебникъ физики.
Бухгалтерія	<i>Сиверъ, Е.</i> , Учебникъ счетоводства. — Задачникъ по бухгалтеріи, ч. I и II. <i>Блатовъ, Н.</i> , Коммерческая практика.
Политич. экон.	<i>Моревъ, Д.</i> , Политическая экономія.
Законовѣдѣніе	<i>Крюковскій и Товстольскъ</i> , Учебникъ законовѣдѣнія.
Статистика	<i>Кауфманъ, А.</i> , Статистика. <i>Ходскій, А.</i> , Основаніе теоріи и техники статистики.
Космографія	<i>Покровскій, К.</i> , Курсъ космографіи.
Коммерч. геогр.	<i>Кустяковскій</i> , Учебникъ экономической географіи.
Химія	<i>Ведерлихъ</i>, Курсъ практической химіи.
Логарифмы	<i>Пржевальскій, Е.</i> , Пятизначныя таблицы логарифмовъ.

Товаровѣдѣніе. Петровъ, Руководство по товаровѣдѣнію

Для VIII класса.

Русскій языкъ.	<i>Саввинскъ, В.</i> , Очерки по исторіи русск. литературы XIX вѣка, часть II.
Логика	<i>Челпановъ</i> , Логика.
Нѣмецкій яз.	<i>Goethe, Faust I und II</i> , (Reclam). <i>Lienhardt, F.</i> , Einführung in Goethes Faust. <i>Wittkowski, Prof. Dr. G.</i> , Kommentar und Erläuterungen, Bd. II, № 49 bis 52. <i>Schönninghs Textausgabe</i> , Lyrische Gedichte, Götz von Berlichingen, Hermann u. Dorothea, Tasso, Egmont, Iphigenie auf Tauris. Aus meinem Leben. <i>Günter und Möhlmann</i> , Lehrbuch der deutschen Handelskorrespondenz.
Французскій яз.	<i>Трилинъ</i> , Учебникъ французскаго языка, ч. III и IV. — Грамматика <i>Larive et Fleure</i> , II. <i>Дюкломона</i> , Курсъ французской торговой корреспонденціи.
Бухгалтерія	<i>Сиверъ</i> , Счетоводство. <i>Блатовъ</i> , Коммерческая практика.
Русск. корресп.	<i>Томатовъ</i> , Учебникъ русской корреспонденціи.
Политич. экон.	<i>Моревъ, Д.</i> , Политическая экономія.
Законовѣдѣніе	<i>Крюковскій и Товстольскъ</i> , Учебникъ законовѣдѣнія. <i>Валденбергъ, В.</i> , Краткій учебникъ торговаго права и судопроизводства.
Географія	<i>Кустяковскій, В.</i> , Учебникъ экономической географіи.
Анал. геометр.	<i>Раисевскій</i> , Аналитическая геометрія.
Товаровѣдѣніе.	<i>Бедотскъ</i> , Учебникъ Товаровѣдѣнія.

Петровъ, Руководство по товаровѣдѣнію

ПЕРЬЯ (Soepneskep, Leopardt, Бланзи-Пуръ), РУЧКИ, мраморныя и другія,
КАРАНДАШИ, ПРЕСБЮВАРЫ, ЧЕРНИЛЬНИЦЫ, стекляныя и съ мраморными плитками. Чернила: ализериновыя, антрасиновыя, красныя, зеленыя
и синія, фабрики Леонгарди въ Боденбахъ.

Вет. 8584

Д. С. М. 20/10/1917

216

Въ Департаментъ Средняго Образованія
по стѣнѣ Средней школы

Попечительнаго Совета
Мологачинскаго Коммерческаго Училища
прошение.

Циркуляръ департамента Средняго образованія отъ 18 августа
текущаго года за № 487 о введеніи уграинскаго языка въ Коммерческаго
Училища заслушанъ Попечительнымъ Советомъ Мологачинскаго Ком-
мерческаго Училища въ соединенной запискѣ съ предметными
родителями уграинскаго 13го сентября.

Изъ общаго мнѣнія по содержанию вопроса выдвинулось, что прове-
деніе циркуляра въ жизнь съ начала текущаго учебнаго года
въ той формѣ, какая предложена департаментомъ, невозможно
по существующимъ основаніямъ.

Мологачинское Ком. Училище находится на особомъ положеніи. Осно-
вано оно въ цѣли воспитанія и обученія дѣтей мѣстныхъ,
кончившихъ центральную уграинскую высш. школу, съ тѣмъ, чтобы
не нарушая религіозно-правовыхъ основъ своего уграинскаго
законнаго средняго образованія. Этими опредѣляется, предъ все-
мъ, составъ уграинскаго училища, когда исключительнаго исключительнаго,
задача, то важное мѣсто среди другихъ предметовъ обученія,
которое удѣляется Закону Божію и въ связи съ нимъ языку
еврейскому и идишской литературѣ.

Понятно, что исключительнаго составомъ уграинскаго опредѣляется
и то исключительнаго вниманіе, которое удѣляется въ школахъ
государственному языку и въ связи съ нимъ преподаванію русскому.
Это въ связи съ необходимостью точнаго выполненія программы

21/9 1917

60 Коммерческих училищъ перерукою учащихся учебнымъ
материаломъ до предѣловъ возможной экономности,
а учебный день 7ми часовыми уроками.

Поэтому, введеніе украиновидности въ форму, предметной
циркулярной департамента necessarily должно перерушить
учебный день лишними часами въ старшихъ классахъ.

Сокращеніе уроковъ по италиянскому и русскому яв. уменьшитъ
продуктивность занятій и объемъ знаній по этимъ предметамъ.
Наконецъ, украиновидность, какъ отдѣльный предметъ преподаванія,
въ старшихъ классахъ не дастъ той осязательной и те-
лешенной результатовъ обученія, какія necessarily пред-
дуются циркулярно.

На основаніи этихъ соображеній Попечительный Советъ
скажетъ съ представительными родителями учащихся пожеланія:
когда-нибудь предъ департам. народнаго просвѣщенія
о разрѣшеніи ввести съ начала текущаго года по 2 урока
въ 3, 4 и 5 кл. Моголанская Коммерческая Училища, а въ старшихъ
кл. расширитъ отдѣла тѣхъ предметовъ программы и
въ той части иль, гдѣ обученіе касается вопросовъ украиновидности.
О такой постановкѣ доведено до свѣдѣнія Педагогическаго Ко-
митета училища. Директора училища постановили командиро-
вать въ Министерство Нар. Просвѣщенія для представленія настоя-
ящихъ прошеній и необходимыхъ разрѣшеній въ департаментъ
средняго образованія.

За Председателя Попечит. Совета *В. В. В.*

15го Сентября 1918 года.

Секретарь *М. В. В.*

Відповідь

Телеграма

Котів 8
22

Молочанск Педагогічній Раді Комерційної Школи

Позаяк Комерційної школі немає штатної посади
учителя латинської мови Департамент не має змоги
підтримати Ваше бажання

Директор Вілінський